

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Харківського національного
університету мистецтв
імені І.П. Котляревського
протокол № 9 від 30 квітня 2026 року

Голова Вченої ради,
ректор Харківського національного
університету мистецтв
імені І.П. Котляревського

Наталія ГОВОРУХІНА

ПРОГРАМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

на здобуття ступеня
доктора філософії

за спеціальністю В5 Музичне мистецтво
ОНП «Музичне мистецтво»
для іноземних громадян

На навчання за спеціальністю В5 Музичне мистецтво ОНП підготовки доктора філософії «Музичне мистецтво» на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти до Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського (далі – Університет) приймаються особи, які здобули освітній ступінь магістра, згідно з вимогами розділу III Стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво, затвердженого наказом МОН від 19 вересня 2022 р. № 834.

Відповідно до пункту 6 розділу 1 Порядку прийому на навчання на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року № 374/45768, конкурсний відбір іноземців на навчання для здобуття вищої освіти (крім осіб, які приймаються на навчання для здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України) проводиться за результатами вступного іспиту для іноземців з урахуванням специфіки освітньої програми (спеціальності), на яку здійснюється прийом.

Під час вступних випробувань вступник повинен дотримуватися норм чинного Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Вступний іспит для іноземців складається з:

- спеціальності;
- презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень;
- філософії;
- української мови.

ЧАСТИНА 1. СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

Іспит передбачає проходження тесту, що містить 25 запитань з однією правильною відповіддю з історії та теорії музики, а також теорії виконавського мистецтва. Завдання спрямовані на виявлення рівня науково-інформаційної обізнаності вступника в межах програми другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво».

Змістові складники:

1. Українська музична культура: формування композиторської школи та етапи інтеграції в європейський культурний процес.
2. Фольклор як система музичного мислення: сольний та гуртовий спів, типи багатоголосся, мелос, ритмо-формули, лади, жанрові архетипи.
3. Хоровий концерт XVIII ст. як емблематичний жанр української культури.
4. Українська опера XIX ст. та її зв'язки з національними архетипами.
5. Роль Миколи Лисенка як фундатора української музики та його послідовники.
6. Український модернізм 1920-х років як складова загальноєвропейського авангарду.

7. Українська симфонія. Борис Лятошинський та його учні.
8. Українська музика останньої третини ХХ століття: київський авангард.
9. Музика як вид мистецтва; функції музики у сучасному суспільстві.
10. Європейська музика як історико-стильовий процес (бароко, класицизм, романтизм, модернізм, постмодернізм): питомі якості та відмінності.
11. Жанрова система європейської музики: опера, меса, симфонія, камерна музика.
12. Опера і міф: антична спадщина, міфологічні сюжети (навести приклади).
13. Теоретичні системи музики: модальність, тональність, ладо-гармонічні системи, діатоніка/хроматика.
14. Техніки композиції ХХ століття в системі музичного формотворення.
15. Музична інтерпретація. Роль виконавця в музичній комунікації. Засоби виконавської інтерпретації: темпоритм, артикуляція, динаміка, тембр.

ЧАСТИНА 2. ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ ЧИ ДОСЯГНЕНЬ (проєкту наукової концепції майбутньої кваліфікаційної роботи).

Презентація проєкту наукової концепції майбутньої кваліфікаційної роботи (далі – Проєкт) здійснюється **у письмовій формі**.

Письмовий Проєкт із підписом вступника подається в електронному та/або друкованому вигляді у встановлені терміни до Приймальної комісії Університету разом з іншими документами вступника.

Проєкт є авторським науковим текстом, що передбачає виклад вступником обраної теми майбутнього дисертаційного дослідження за такою структурою:

- обґрунтування вибору теми;
- мета і завдання дослідження;
- об’єкт і предмет дослідження;
- загальна характеристика стану наукової розробки теми;
- методологічні засади та теоретична база дослідження;
- структура майбутнього дослідження;
- очікувані результати дослідження;
- джерельна база (список використаних джерел).

Вимоги до оформлення: загальний обсяг тексту – 12–15 тис. знаків із пробілами. Параметри комп’ютерного набору: шрифт – *Times New Roman*, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,5; поля стандартні (верхнє, нижнє і праве – 1,5 см, лівє – 2,5 см). Нумерація сторінок – у верхньому правому куті (титульний аркуш не нумерується).

Оформлення титульного аркуша – за зразком (додаток 1).

ЧАСТИНА 3. ФІЛОСОФІЯ

Передбачає проходження тесту, що містить 25 запитань з однією правильною відповіддю. Завдання спрямовані на перевірку обізнаності вступника з базовими філософськими концептами в їх історичному розвитку,

уміння оперувати понятійним апаратом філософського дискурсу, а також розуміння засад специфіки методології теоретичної філософії в межах програми другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Змістові складники:

1. Філософія як специфічний тип знання: основні властивості та структура.
2. Філософія Античного Світу: основні ідеї, представники.
3. Середньовічна філософія (патристика, схоластика – основні ідеї, представники)
4. Філософія Відродження (гуманізм, антропоцентризм, натурфілософія, соціальні ідеї)
5. Філософія Нового часу та Просвітництва.
6. Німецька класична філософія.
7. Марксизм і неомарксизм
8. Некласична філософія (Шопенгауер, К'єркегор, Ніцше).
9. Українська філософія.
10. Філософські течії другої пол. ХІХ-ХХ ст. (позитивізм, аналітична філософія, екзистенціалізм, герменевтика, феноменологія, структуралізм, постмодерн)
11. Онтологія.
12. Гносеологія та епістемологія.
13. Філософська антропологія.
14. Філософія Стародавнього Сходу (Китай, Індія).

ЧАСТИНА 4. УКРАЇНСЬКА МОВА

Передбачає проходження лексико-граматичного тесту, що містить 25 питань, що включають питання з однією правильною відповіддю, питання із кількома правильними відповідями та питання на відповідність.

I. ЗМІСТ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

1.1. ФОНЕТИКА. ГРАФІКА

Інокомунікант повинен володіти основними фонетичними й інтонаційними нормами української вимови в обсязі, що забезпечує розв'язання комунікативних завдань, поставлених на I та II середніх рівнях.

1.2. МОРФОЛОГІЯ

2.2.1. Лексико-граматичні розряди іменників (власні (повні, аббревіатури / загальні назви, абстрактні / конкретні, збірні / одиничні, матеріально-речовинні іменники), назви істот / неістот. Категорії роду, числа і відмінка. Формотворення; значення і вживання відмінків. Прикметниковий тип відмінювання іменників. Різновідмінювані іменники. Невідмінювані іменники.

2.2.2. Займенники. Відмінювання та правопис займенників. Розряди займенників за значенням. Словозміна займенників. Стилiстичнi особливостi вживання займенникiв.

2.2.3. Якісні й відносні прикметники. Категорії недостатнього вияву ознаки, надмірної інтенсивності ознаки, суб'єктивної оцінки якості, присвійності, протилежності. Група коротких предикативних прикметників, особливості їхнього вживання. Ступені порівняння прикметників. Відмінкова система прикметників. Особливості відмінювання прикметників на -лиций.

2.2.4. Кількісні й порядкові числівники. Семантичні розряди кількісних числівників: власне-кількісні, збірні, неозначено-кількісні, дробові числівники. Відмінювання кількісних числівників. Узгодження числівників з іменниками.

2.2.5. Дієслова. Інфінітив і особові форми дієслова. Види дієслова – доконаний і недоконаний. Одновидові і двовидові. Вживання видових форм у наказовому, дійсному, умовному способах. Дієслівне керування. Перехідні й неперехідні дієслова. Дієслова на -ся. Безособові дієслова. Дієслова стану.

2.2.7. Дієприкметники Творення дієприкметників. Активні й пасивні дієприкметники. Дієприкметниковий зворот.

2.2.8. Дієприслівники. Творення дієприслівників. Часова співвіднесеність (минулий і теперішній час) дієприслівників.

2.2.6. Прислівники. Семантичні розряди прислівників: означальні, способу дії, міри і ступеня; обставинні: місця, часу, причини, мети, модальні. Займенникові прислівники: питально-відносні, заперечні, неозначені. Ступені порівняння означальних прислівників. Усічені форми та сфери їх уживання.

2.2.9. Прийменники. Семантичні типи прийменників: просторові, темпоральні, логічні. Багатозначність прийменників.

2.2.10. Сполучники. Сурядні сполучники: єднальні, протиставні, зіставний (а), розділові, градаційні, приєднувальні. Підрядні сполучники: причинові, наслідковий, часові, умовні, мети, допустові, порівняльні. Синонімія та омонімія сполучників.

2.2.11. Частки. Формотворчі частки. Комунікативні функції часток: констатація заперечення, питання, спонукання, бажання, виділення.

2.3. СИНТАКСИС

2.3.1. Просте речення. Порядок слів у реченні. Головні члени речення (підмет, присудок). Другорядні члени речення (додаток, означення, обставина). Звертання. Вставні слова, словосполучення й речення. Речення розповідне, спонукальне і питальне. Окличні речення. Двоскладні та односкладні речення.

2.3.2. Складне речення. Складносурядні та складнопідрядні речення. Безсполучникові речення.

2.3.3. Пряма та непряма мова.

2.4. ЛЕКСИКА

Лексичний мінімум II середнього рівня складає близько 6 000 одиниць. Він забезпечує спілкування в межах тематичного та інтенціонального мінімумів цього рівня. Основний склад активного словникового запасу обслуговує повсякденну, соціально-культурну та професійно-орієнтовану сфери спілкування.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ, ФІЛОСОФІЇ,
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
В ХНУМ У 2026 РОЦІ
за спеціальністю В5 Музичне мистецтво
ОНП підготовки доктора філософії
«Музичне мистецтво»**

Кількість правильних відповідей	Кількість отриманих балів	Кількість правильних відповідей	Кількість отриманих балів
5	25	16	36
6	26	17	37
7	27	18	38
8	28	19	39
9	29	20	40
10	30	21	42
11	31	22	44
12	32	23	46
13	33	24	48
14	34	25	50
15	35		

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ
ЧИ ДОСЯГНЕНЬ
В ХНУМ У 2026 РОЦІ
за спеціальністю В5 Музичне мистецтво
ОНП підготовки доктора філософії
«Музичне мистецтво»**

Кількість балів		Перелік критеріїв оцінювання		
		якість наукової концепції та структура пропозиції	обґрунтування вибору теми та методологічна база	очікувані результати
50–44	50–49 повна відповідність	проект є цілісним текстом із чітким дотриманням	тема глибоко обґрунтована; обрано адекватні	очікувані результати мають

високий рівень (відмінно)	визначеним критеріям	структури (мета, об'єкт, предмет, новизна, структура)	методологічні засади та вичерпну теоретичну базу	високу наукову цінність
	48–47 мають місце мінімальні недоліки щодо відповідності визначеним критеріям			
	46–44 недостатньо впевнене виконання одного або двох компонентів критеріїв			
43–37 достатній рівень (добре)	43–42 помітні недоліки у одному-двох компонентах критеріїв	наукова концепція викладена чітко; структура відповідає вимогам, але можливі неточності у формулюванні завдань	обґрунтування теми переконливе; теоретична база достатня для проведення дослідження	очікувані результати є реалістичними
	41–40 недоліки і обмеження щодо не менш ніж половини компонентів з переліку критеріїв			
	39–37 недоліки щодо більшості означених критеріїв			
36–30 посередній рівень (задовільно)	36–35 помітні недоліки щодо переважної більшості означених критеріїв	проект має описовий характер; структура представлена фрагментарно або не повністю розкрита	обґрунтування теми поверхневе; методологічні засади дослідження визначені нечітко	очікувані результати є типовими
	34–33 суттєві недоліки щодо всіх означених критеріїв			
	32–30 системні недоліки у всіх компонентах критеріїв			
29–0 недостатній рівень (незадовільно)	29–0	проект не відповідає вимогам щодо обсягу/структури або порушує принципи академічної доброчесності	відсутність наукового обґрунтування теми та розуміння теоретичного підґрунтя дослідження	очікувані результати не відповідають темі дослідження

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
імені І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

Спеціальність В5 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії
«Музичне мистецтво»

**ПРОЄКТ НАУКОВОЇ КОНЦЕПЦІЇ
МАЙБУТНЬОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

на тему:

Прізвище, ім'я, ім'я по батькові вступника